

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 94.

V Ljubljani, v torek 27. aprila 1886.

Letnik XIV.

Po praznikih.

Minuli so velikonočni prazniki. Kaj lepi so bili, narava se je z ljudmi vred veselila lepih dni, ubog človeški trpin je vsaj za nekaj časa pozabil svoje revščine; čutil je ubogi težak, da ni na svetu kar le tovarna žival, da ima tudi on pravice do veselja v življenju in da ga po smrti telesa čakajo še veselejše prazniki. V cerkvi se je njemu, kakor bogatemu govorilo o Sinu Božjem, ki je zmagal sovražno moč, s svojim vstajenjem. Minuli so prazniki in ljudje prihajajo zopet k vsakdanjim opravilom, zopet bomo mogli vsi v potu obraza ali z duševnim ali telesnim naporom služiti vsakdanji kruh. Ubogi in revni bodo našli svoje skrbi in reve, zatirane in tlačene narode pa zopet čaka trdi jarem kakor prej! Ubogi prebivalci na zeleni Irski čakajo že velikonoči narodnega vstajenja stoletja in stoletja, a kedar jo bodo čakali? Zopet bodo letos videli in slišali, kako mnogo se bode za nje in o njih, a vendar brez njih govorilo in sklepalo. Naj bi ne ostalo vse pri praznih besedah, in bi že prišla tudi rešilna dejanja! — Kedar bodo čakali katoliki na Francoskem tiste velikonoči, ko se ne bode ž njim ravno kakor s sovražniki domovine, ko se ne bode smatrala duhovščina državi nevarna! In ubogi zatrti Poljaki, katerim žuga oholi Nemec narodno smrt, brezobzirni razkolniški brat pa pravice krati in striže kjer in kolikor more, kedar bode mogel ta zapeti velikonočno „alelujo“ ter vsklikniti: zmagani so nasprotniki, rešena je vera in narodnost? O da, naj bi že prišli skoraj časi, da bi po zemlji in med narodi kraljeval Kristus, pravica in resnica!

Zalostne pesmi velicega tedna so sicer vtihnile, toraj jih hočemo tudi mi skrajšati, a končati jih vendar ne moremo prej, preden se ne ozremo nekoliko po naši širji in ožji domovini. Že sedem let je na krmilu ministerstvo, ki si je privzelo za načelo „mir in spravo med narodi“. A ni ga miru, ni je zadovoljnosti, ne tostran, ne onstran Litave. Pravi teden trpljenja (Passions-Woche) so bili nedavno dnevi budgetne obravnave za avstrijskega domoljuba. Koliko bi bil vendar dal avstrijski domoljub, ko bi ne bil slišal in videl, kaj se je tiste dni godilo v hiši, kjer bi imel biti sedež avstrijskemu rodoljubju. Koliko sovraštva in izdajalstva se košati do sodržavljanov in avstrijske vlade, tam, kjer bi imela vladati sprava in pravica! Oj sramota za slavni nemški narod, še večja sramota za avstrijske državljane! Greuterjev „Pfui“ je tu edino na svojem mestu. Kaj pa čemo hoditi daleč po svetu; mar mi Slovenci ležimo na cvetlicah?

Naši politični neprijatelji pač pravijo, da nam postiljajo na vrtnicah, a kaj nam pomaga, ko nas te vrtnice nemilo bodejo! Sicer se nam tu na Kranjskem godi nekoliko bolje, kakor našim sosedom, ali kako nam to zavidajo naši sodeželani, kako črnijo in grajajo osebe in možé, ki hočejo biti nam pravični, a tudi drugim ne krivični. Kako pa se še le zgodi Slovincem onstran Ljubelja, ko jim njih nemški sosedje ne privoščijo še celó ne najprvega podučevanja v materinem jeziku! Kako se jim godi po Štajarskem, so poslanci letos dovelj pojasnili. O naših bratih v Istri že kar nočemo govoriti. Te bi pretkali, premeteni a sebični in krivični Italijani radi kar iz površja zemlje zbrisali, da bi potem laglje izvrševali svoje izdajalne politične namene. Kedar bode prišla tista vesela velika noč,

ko bode ubog Slovenec na obalih jadranskega morja zaklical: Narod je vstal iz groba, ob moč je laž, gnjiloba! Koliko nerešenih vprašanj in zastavic je sedaj po vsi Evropi, da povsod, kamor sega evropska kultura, tudi unkraj velicega oceana. — Četrtri stan se pri nas oglasa, ubogi delavec se je probudil in že tu in tam pokazal strahovito svojo moč. Ali so države pripravljene sprejeti njegov glas in mu dati, kar mu po pravici gré? Gorjé nam, ako bomo iskali gasilnega orodja takrat, ko bode hiša na vseh štirih voglih začela goreti.

Kedar bode prišel tisti veseli čas, ko se bode lahko roklo: Hud boj je bil, a stvar je naravnana in stanovi so se med seboj spoprijaznili; spoznali so, da je za vse dovolj prostora na zemlji, in da niso eni obsojeni v trdo sužnost, drugi pa, namenjeni v razkošno zapravljenost z žulji ubogih trpinov. Minul je pasijonski teden, minuli so velikonočni prazniki, naj prenehajo tudi naše žalostinke!

Da bi bilo vse vsem prav, tega časa pač nikdo na svetu ni doživel in ga tudi nikdo ne bode; a naj bi se saj zgodilo, kar je na zemlji mogoče, naj bi pregrešne strasti ne bilo. A to bi nam zadostovalo, da bi vsi narodi lahko veselo velikonoč vstajenja obhajali ter Bogu veselo Alleluja peli.

Govor princa Alfr. Lichtensteina

o posvetovanju brambovske postave 15. aprila t. l.

(Konec.)

Ne smete pozabiti, gospôda moja, ako so Nemci leta 1870 v vojski shajali s tridesetimi odstotki za nadomestitev pripravljenih, da so jih imeli še veliko več, ako bi jih bili potrebovali, a tudi vsak mož, dasiravno ne pride v vojsko in je pripravljen za nadomestitev, dela za dosego miru v tem smislu, ker nikakor ni vse eno ali sovražnik misli, da je dotična država opešana, toraj prišla do skrajne meje, ali če prav dobro vé, da ima še druge trume, za vzdržanje svojih bojnih moči na razpolaganje.

Tukaj bi povdarjal le eno točko, okoli ktere se bode brčkone v specialni debati veliko govorilo, ker ne bi rad zopet govoril pri specialni debati. Mislim naslednje: Po mojem mnenju more si vlada za pogoj postaviti „belo polo“ papirja, zahtevati mora pravo „polno moč“, ona se ne more dati obvezati postavno, da bi obljubila n. pr. da hoče 19letne ali začasno oproščene poprej sklicati, kakor letnike od triintridesetega do sedemintridesetega leta. Zakaj se ne more k temu zavezati?

Vojska napoči, petnajst vojskinih korov se mobilizuje (na pot podá), kar nastanejo po raznih trumah zeló različne in nasprotne razmere, in to ne le po različnih trumah, marveč v isti trumi, pri raznih polkih, t. j. ena ali druga večja ali manjša taktična enota (pehota, konjica, topništvo) bode iz zeló raznovrstnih vzrokov precej iz začetka kazala dosti pomanjkljivosti. Ta pomanjkljivost se mora nadomestiti. Sicer je precej iz začetka moč dotičnih ednot pomanjšana (reducirana). Devetnajstletni in časno oproščeni niso še izvežbani, nadomestitev morejo žalibog dati le starejši letniki, namreč triintrideset in štirintrideset letni.

Pri drugi taktični ednoti bile bi pa razmere slučajno vgodnejše, pomanjkljivosti se ne prikažejo takoj, vlada ima dovolj časa in ravnala bode prav

pametno, da skliče najprej devetnajstletne in potem začasno oproščene v kraji, namreč v nabiralnem okraji (Ergänzungsbezirk), jih izvežba in potem naprej pošilja.

S tem sem pri kraji s prvim predmetom, ktere bi v tem predlogu imenoval „poglavitnega“.

Omeniti hočem še eno točko, ktera tukaj obravnava drugo v vprašanji, namreč pravi domobran (Landsturm). Da ne bodem preveč obširen in vendar podajam nekaki pogled, stavim si pred sem nekera vprašanja, na ktera hočem odgovoriti.

Vprašam, kdo sestavlja ta domobran? Kako se more oborožiti, v kakošnem obsegu se bode brčkone sklical in kaj se more po pameti od njega pričakovati? V ta domobran bode pripadal vsakdo med devetnajstim in dvainštiridesetim letom, ako ni bil v skupni vojni, ne pri mornarstvu, ne pri namestilni založni, niti ne pri deželni brambi, toraj tudi ako prav ni nič bil izvežban, samo da je sposoben; pripadali pa bodo tisti možje med sedemintridesetim in dvainštiridesetim letom, ki so zadostali vsim svojim dolžnostim in so tudi bili pri drugi petletni nadomestilni založni, ki se ima še le osnovati, da, ti možje bodo skoraj edini sposobni za vojaške častnike.

Odgovoriti hočem na drugo vprašanje, namreč, kako ga (domobran) bomo oborožili? Za sedaj se more govoriti le o tem, da se vporabi 40.000 starih pušek po Wänzel-nu, namreč starih napredovek, ki so jih prenamenili v nazadevke. Že takoj prva leta, kakor prihajajo drug za drugim, o tem ni nikake dvombe, bode za domobrance pušek na izbiranje, ne zato, ker bomo nove puške rabili za domobran, marveč ker bomo nove puške rabili za vojno. S tem nima domobran nič opraviti, marveč to zavisí od tehnike, ki se leto za letom bolj razvija. Za porabo bode kmalo pol drug milijonov pušek.

Pridem do tega, da odgovorim na tretje vprašanje, namreč: v kakem obsegu se more domobran sploh sklicati? Po mojem prepričanju še le v slučaju največje vojske, ktero si moremo misliti; ko bode treba na raznih krajih sovražniku se proti postaviti bode se sklical ta domobran v nekterih galiških okrajih, a uprav zaradi tega, n. pr. v sosednih krajih Šlezije in Bukovine; ob istem času se bode mogel sklicati tudi v okraji Goriškem in Gradiškem, na Kranjskem in Tirolskem; sklical se bode v nekterih okrajih na južnem Ogerskem; sklical se bode n. pr. domobran Šikuleev na Erdelskem. Celih kraljestev in raznih pokrajin pa ob istem času ne bode zadela dolžnost za domobran, ker drugod, kakor doma, se taki možakarji kratko malo ne bodo mogli porabiti.

To me pripelje, da odgovorim na zadnje in četrto vprašanje, namreč: Kakošno službovanje se sme pričakovati od domobrana? Ta domobran bode opravljal prav važne službe lokalnega pomena. Zasedel bode mostove, prerove pri vходу in izhodu ter branil, da jih predrzni poveljniki konjice večkrat v malih oddelkih a s pripomočjo modernega streliva ne raznesó in tako ne včinijo neprecenljive škode, mogoče tudi, da bodo motili sovražnika, kedar bo strategično nastopal, prav verjetno se mi zdí, da se to lahko zgodi pri nekterih priprigodkih. (Prav resnično! na desni.) Ako se tudi strategično nastopanje ne moti, je vendar za vsako vojno, ki je v vojski, sila pomenljivo, ako vé

so v hrbtu zavarovani, da vse umetne stavbe branijo vojaki, sicer manj vredni pa vendar skoz in skoz zadosti močni, da ji ostanejo za to, da se ji dovoz ne prestriže, naj se že dovaževa živež, ljudje, strelivo ali kar si bodi. Tak lokalni domobran bode n. pr. tudi mejo prekoračil, nekatere milje posedel sovražnikovo deželo, premikaje se za hrptom lastne armade, bode varoval prevoze (Transport), tam bode prevzel vjete in jih nazaj spremljal; vse to je mnoge vrednosti in prav lahko, a korist bode ta, da ne bode treba vojnih oddelkov zadrževati, odpošiljati in slabiti in da se bodo mogli v istem trenutju pečati z rečmi bolj važnimi.

To, gospôda moja, je ob kratkem tisto, kar se more pričakovati po pameti od domobrana, le tam, kjer bi bilo nenavadno ugodno, da se razvije in dalje porabi, bi bilo mogoče kaj več od njega pričakovati. Kdor poprek več pričakuje, je nepopoljšljivi sangvinik; zopet tisti, kdor misli, da bode od njega po pameti kaj več pričakovati, vse prečno vidi in se ne dá poboljšati. (Veselost na desni.) Da bi ga kdo okoli vlačil in tiral v kraje Bog zná kako oddaljene, to ne bode storil nikdar previdni vodja, ker nakopal bi si le sitnosti in neprilичnosti s trumami, katerih bi ne mogel voditi in vrediti, a samo prerediti. (Veselost na desni.)

No, gospôda moja, da sem več ali manj zvršil, kar sem si od kraja namenil. Rekel sem, da hočem opisovati več važnih vojnih osnov tujih vlad; povdarjati hočem v vsaki osnovi tiste činjenice, od katerih je vsaka sleherna toliko važna, ako se spremeni, spreminja se tudi nehoté sistema v nje celoti in skupnosti; rekel sem, da hočem v zvezi s tem opisati lastno brambino osnovo in hočem naznaniti podrobne (specifične) pomanjkljivosti; da hočem dokazati in razložiti, da se morajo odpraviti te podrobne pomanjkljivosti, da jih odpravlja ta predlog, da se dajo prenarediti le v tem predlogu tako, da sicer dosežemo namen v vojski, a vendar denarstva preveč ne obtežimo.

Povdarjal bi še nekaj politično važnega, kar govori za ta predlog. Poglavitna stvar v politiki je ozir na korist. Mi, ki imamo vzrokov za to, da cenimo nemško prijaznost in si želimo ohraniti jo, mi hočemo, naj se Nemec prepriča, da ima iz naše prijaznosti iste koristi, kakor mi iz njegove. (Prav resnično! na desni. — Nemški listi so že na to odgovorili.) Le potem je pameten vzrok, da si prizadevamo za nje ohranjenje.

Končam, zahvaljevaje se gospodom za pazljivost, da ste me tako potrpežljivo poslušali in povem, da bodem glasoval za ta predlog, ker tako mi velevali ozir na vojaštvo, na denarstvo in politiko, in pričakujem, da bodo gospodje iz istih privzetih razlogov prišli do istih zaključkov. (Živahna pohvala in ploskanje na desni. Govorniku čestitajo od raznih strani.)

Priobčili smo ta govor, ker je zelo podučen ter ima tako rekoč zgodovino brambinih postav v državah. On nam pojasnjuje zmage Francozov v vojski l. 1870 in nam tako živo pred oči stavi potrebo osnove domobrana. Spoštovani govornik nikakor ne zakriva, da bode to naložilo prebivalcem novih bremen, in stvar imenuje pri pravem imenu. Ničesa ne zakriva, ničesa ne hvali, kar ni hvale vrednega, a tudi po nepotrebnem nikoga ne plaši; žalibog, pravi, da je skrajna potreba, da se tudi naša država pripravi na vse mogočne slučaje. Iz med vnanjih držav Nemška čestita naši vladi k tej postavi, Ruska pa vidi bližnjo nevarnost za vojsko in pravi: Avstrija se oborožuje, ker se za vojsko pripravlja.

Recimo pa raje: „Si vis pacem, para bellum“, ako hočeš mir imeti, pripravlaj se za vojsko. — Politične zveze se ne sklepajo iz simpatije in ne razdirajo iz apatije, marveč močnega imajo sosedje radi za zaveznika, kdor se pa na druge zanaša, postane nesvoboden.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. aprila.

Notranje dežele.

Minister Gautsch je imenoval odločno *katoliškega profesorja zgodovine, dr. Htrna*, ki je do sedaj podučeval na skromnem mestu na c. kr. učiteljsku v Innsbuku, za izrednega profesorja tirolske zgodovine na Innsburski veliki šoli. Minister Gautsch je s tem korakom dokazal, da ga nikakor

ni volja, po tisti katoliškimi profesorjem sovražni poti dalje kretati, ktere so njegovi spredniki do sedaj vse skozi tako trdovratno držali. Doslej so namreč po univerzah ljudje vsake vrste in vere profesorske službe lahko dobili, le za poštene katoličane ni bilo prostora. Posebno so se pa na Innsburski univerzi košatili brezverci in židje na profesorskih stolicah, za odločne katoličane so bile pa le manjše službe pristopne. Na ta način pač ni čuda, da niti rektor te velike šole ni tolikanj v naši veri podučen, da bi vedel, kaj je resnično katoliško, in se je s tem v deželnem zboru sam osmešil. Nadjati se je, da bo energični Gautsch tudi tukaj po pravi poti hodil. Bog daj; ker le potem je zboljšanje nižjih in višjih šol mogoče.

V deželi, kjer se je v sedanjem desetletju največ narodnih veselje praznovalo, kamor so še pred nedolgo tudi iz naših pokrajin naši bratje hiteli, — ondi že zopet mislijo na napravo velikega narodnega praznika. Čehi se pripravljajo na *stoletnico narodnega probujenja* k današnjemu krepkemu razvoju. Sto let je minulo, od kar se je zbrala mala peščica iskrenih domoljubov, ki so jeli poskušati, na kak način da bi se zamrla česka narodnost zopet obuditi dala. Da je edino le pot književnosti za to sposobna, bili so takoj vsi edini. Ali kdo bode pisal narodu knjige, ker skoraj izmed učenjakov nihče več jezika znal ni, ktereja je nepokvarjen narod še govoril. Največi tedanji učenjaki, kakor Dobrovsky, Pelcel in drugi, obupali so, da bi bilo tukaj kako vstajenje sploh še mogoče. Da, na Českem je nemščina češčino že tako bila spodrinila, da se je bilo bati, da Čehov ne zadene prav tista osoda, ki je bila pogoltnila stoletje poprej tolikanj Slovanov po sedanji Nemčiji živečih. V 17. stoletju se je namreč v Lipsiji na trgu še vse v slovanščini prodajalo. Naj gré danes kdo tje kaj in videl bo takoj, da niti sledu ni več o Slovanih. Prav taka nevarnost protila je Čehom. Veliko hvalo je toraj narod dolžan mozem, ki so ga rešili narodne smrti; da jim to zahvalo spodobno skaže, častil bo letos česki narod s stoletnico njihov spomin.

Narodna stranka dalmatinska pravi, da je z novim *guvernerjem generalom Blažekovičem* popolnoma zadovoljna, če že mora še tako biti, da najvišji oblasti še dalje združeni ostanete. Zadovoljna je zato z njim, ker ga dobro pozná in mu je sama dala spričevalo, da Blažekovič ni tujec v Dalmaciji. Mož, ktereja je cesar ob enem po višal za feldmaršallajtenanta, v upravo mu izročeno deželo pozná od severa do juga. Hvalijo ga tudi, da če prav ni strankar ali pristaš ne te in ne one stranke, je pravičen in ima za vse le eno mero. To so pa ravno lastnosti, ki jih guverner v deželi mora neogibno imeti, če hoče uspešnega delovanja in od tega kaj sadu pričakovati. Ker je pa narodna stranka prepričana o ravnokar omenjenih lastnostih pri novem guvernerju, sklenila je tudi, da ga hoče, kolikor se bo dalo, po svoji moči podpirati. Od takega skupnega postopanja pričakovati se sme najboljši uspeh za razvoj narodnega blagostanja, kajti le ondi se je nadejati pravega blagostanja v deželi, kjer narod in vlada skupno postopata. Kjer se pa ta dva nezaupno gledata, ondi ni drugega kakor žaljenje, prepir in nagajivost — ječe se polnijo s političnimi grešniki. Srečna toraj Dalmacija, če je res našla pravega moža!

Vnanje države.

Prva puška na Balkanu je po sobotnih telegramih med *Grki* in *Turki* že počila, mrtvih in ranjenih pa ni še nič. Grške in turške straže so se na streljaj daleč približale in poskrili so se na obeh straneh vsak za prvo skalo in so v zrak streljali jeli ter tako drug drugega plašili. Turki so se na to umaknili, Grki pa poguma niso imeli, da bi jih bili še nekoliko zapodili, ker se je to že tako na turški zemlji godilo. Za to je pa rajši grški zapovednik Turkom rekel, da če se jim ljubi, se že lahko zopet na svoja prejšnja stališča podajo. Medsebojno častno dolžnost so si skazali, svetu pa tudi da imajo pogum. Več za sedaj ne potrebujejo, toraj če jim drago, naj se le brez skrbi zopet na stara mesta podajo. Med tem, ko se je to tamkaj ob turški meji godilo, ugibale so pa velesile med seboj, kedaj naj bi se izročil Grkom ultimatum, da naj orožje odložé. Zedinile so se v tem, da bodo še nekoliko časa potrpele, med tem naj bo pa francoski poslanec v Atenah potrkal, ter naj bo Grkom med štirimi očmi povedal, da naj se ne šalijo dalje z Evropo, če nočejo z njo opraviti dobiti. Kakor hitro bi se še dalje obotavljali orožje odložiti, jih bo Evropa k temu prisilila, v čemur so velesile razun Rusov že vse edine. Rusi so pa v grško-turškem vprašanju ravno glavni faktor in naj-novejše novice celó trdijo, da se je grški kraljici posrečilo Rusijo za svojo zaveznico pridobiti. S tem so menda prepričali nevarnost, ki bi nastala, če bi se Nemčija ali Avstrija Grkom po robu staviti mislila.

Med drugimi državniki in vrhovniki, ki so romali v Livadijo k ruskemu caru, omenili smo nedavno tudi *rumunskega vojnega ministra*. Po kaj je le general Angelesku tje kaj kretel? Govori in vgiba se o tem potovanju razno. Nekteri trdijo, da ga je ruski car tje kaj poklical, ker bi se rad z njim pogovoril za slučaj, kedaj bi bilo treba ruske polke v Bolgarijo pošiljati. Preko Rumunije je namreč iz Rusije v Bolgarijo najkrajša pot. Za to pa misli car tudi z Rumunci tako pogodbo skleniti,

kakor bi mu najbolj vgaljala, če bi bilo res treba Bolgarijo zasesti. Drugi pa zopet trdijo, da to ni še vse, temveč se ruski polki tudi že v resnici ob Prutu zbirajo, od koder se bodo v Bolgarijo potisnili, kedaj bo treba. To bi se pa menda takoj zgodilo, kakor hitro bi bolgarski Aleksander želje Dobručanov vslišal. Iz Dobruče je bila nedavno v Sofiji pri knezu deputacija, ki ga je prosila, da naj tudi nje reši iz rumunske sužnosti in z Bolgarijo združi. O tem je menda zvedel kralj Karol v Bukareštu in je takoj svojega ministra v Livadijo prašat poslal, kaj mu je storiti, če bi se Dobruča res od Rumunije odkrehniti nameravala.

Zelo zanimivo *pismo Aksakovo* proglašuje prva številka novega tednika „Ruskoje delo“, ki izhaja namesto „Rusije“. To le pismo je odpravil pred letom dni ranjki Aksakov iz Jalte na takratnega sodelavca „Rusije“, a sedanjega lastnika novega lista g. Šarapova. V tem pismu se med ostalim to-le bere: „Jaz v nemško cesarstvo nimam zaupanja. Nemci se kot močno pleme opasni, po čem vse uredujejo in asimilirajo. Avstrija ima med 35 milijoni prebivalcev le 8 milijonov Nemcev, pa vendar so oni Slovane, predno so ti ponosni na svoje slovanstvo, postali več ali manj germanizirali. No, mi ne smemo pozabiti, da nas bode od prvega konflikta Rusije, Angleška v Aziji napadla. Afganistan bode nam malo služil. Vsled vojske z Angleško bode Afganistan ali z nami ali proti nam. Nas kakor sosedov, akoravno nas Afganistan deli, naše bodočnosti v Aziji, ki podpihuje vero indijskih vazalov in podanikov, to je tisto, česar se Angleška boji ali ne naše armade ali naše osnove. Narod bode še doživel, da se bode knez Bismark na naš račun z Angleži složil. Angleži bodo čakali dočim, da se v Evropi cela koalicija proti Rusiji zedini, potem se ji bodo pridružili. Rusija v Evropi ni nikomur nadležna, pa ob tistem času, ko cesar Viljem umerje, bode tudi koalicija gotova. Francoska nam toraj noče na pomoč priti, a upanje angleškega vspeha bode takrat večji, kakor bode kedaj. Francoska more za nas ravno takrat meč potegniti, ko smo Nemški zadali kakov spomenit vdarec. To le sem večkrat slišal od resničnih in poznatih Francozov. Jaz sem uverjen, da je knez Bismark po svojem sinu Angležem svetoval, da se z nami vojskujejo. Knez Bismark baje želi Angleško pridobiti za zvezo z Nemško, z ono ligo, ktera bode liga bodoče vojske proti Rusiji, ktera je vsim na potu.“

Ko smo nedavno o ruskem caru v Livadiji poročali, izrekli smo tudi misel, kako da bo imel car ondi lepo življenje, nevarnost, ktera vedno v pravi podobi Damokljevega meča nad njim visi, vendar ne bo lahko vtekel. *Nihilisti* so mu res tudi v Livadiji za petami! Komaj so ti zakleti sovražniki vsake kronane glave zvedeli, da se bo car za več časa v Livadijo podal, so že nekaj svojih najbolj premetenih privržencev tje doli poslali. Ker bi jih v Livadijo ne bili pustili, naselili so se ti zlodeji v človeški koži v sosednjem le pol ure oddaljenem mestu Jalta, od koder bodo poskušali svojo srečo. Ob enem nameravali so izdati po vsi južni Rusiji „cesarski manifest“, v katerem car svojim Rusom pripoveduje, da se je moral iz Petrograda v Livadijo umakniti, ker so mu plemenitaši, milijonarji in višje popovstvo v Petrogradu po življenji stregli. V Krimu čuti se pa popolnoma varnega; če bi mu pa ravno od kake strani protila nevarnost, bo že vedel, kaj mu bo storiti. Ta manifest naj bi se bil natisnil v več stotisočih v rudeči barvi in s cesarjevim podpisom. Že so jih mnogo dotiskanih imeli, kar jih je neka nihilistinja izdala. Orožniki in redarji planili so v njihovo tiskarno za golimi sabljami in revolverji, ter so večinoma vse ondi pri delu zbrane seboj vzeli. Tudi v Jalti so že dva nihilista prijeli.

Izvirni dopisi.

Od Mokronoga, 23. aprila. Dvakrat je „Slovenec“ letos omenjal slavnega pedagoga dr. Lovrencija Kellnerja, ki je 29. januarja t. l. v Trieru obhajal svoj 75. rojstni dan. Priporočal je našim učiteljem pedagogične njegove spise, ki so sploh hvaljeni in kot izborni priznani. Tako n. pr. so njegove „aphorismen“ preložene v poljski, francoski, švedski in madjarski jezik. Omenjeno je tudi bilo, da mu je čestitalo nad 50.000 društvnikov raznih katoliško-pedagogičnih društev iz Avstrije, Nemčije, Švice, Holandije, Belgije in Anglije. Tudi najliberalnejši pedagogični in politični listi so se ga častno spominjali. Tako n. pr. celó Dittesov „paedagogium“ štev. 4 pripoznava Kellnerjeve velike zasluge ter ga prišteva največjim pedagogom. Ravno tako protestantovski pedagogični listi, kakor to poročajo „christlich-pädagogische Blätter“.

Dobil sem letošnjo „Laib. Schulzeitung“ v roke; željno sem iskal, kako ta o Kellnerju piše. Toda kako me je iznenadilo, ko v tem „liberalnem“ glasilu naših nemških pedagogov niti besedice ne najdem o Kellnerjevi slavnosti! Ni duha ni sluha o Kellnerju. In veste, zakaj me je tako iznenadilo to

preziranje, ter zakaj sem jaz s takim zanimanjem in za gotovo pričakoval kakega hvalnega priznanja tudi od „Laib. Schulztg.“? Zato, ker sem bil zapazil, da so tudi njej vrlo všeč izvrstni spisi.

Prišel mi je bil namreč slučajno lanski njen letnik v roke, in tu sem bil na prvi pogled zapazil nekatere sestavke kar od besede do besede ponatisnjene iz Kellnerjevih „aphorismen“. Tako n. pr. „Alt und Jung“, „vom Heirathen der Volksschullehrer“, deloma „Fortbildung des Lehrers“, in gotovo je še več takih vzmovin; pa mene ni bila volja še dalje iskati, ker se mi je že to studilo, kajti nič ni povedano, da je to Kellnerjevo blago, ampak pod sestavkom je moško podpisan s celim imenom dotični sotrudnik tega lista.

Kdo nam brani misliti si, da je „Laib. Schulzeitung“ tudi v prejšnjih letnikih svoje predale polnila s Kellnerjevimi spisi. Toraj sem jaz pač lahko pričakoval, da se ga bo vendar kolikor toliko tudi ta list že iz hvaležnosti spominjal. Toda to vam je hvaležnost sveta! Niti njegovega imena ne pové svojim čitaljem. Taki so vam toraj ti nemški naši „pedagogi“! „Nur correct!“ Kako že pravi naš Greuter?

Vesetje je tudi brati, kako se to duševno revše zaletuje proti katoliški cerkvi, in kako pri vsaki priliki učitelje svari pred duhovščino, naj bi oni nepoboljšljivi, ki se vedno duhovščine drže, vendar enkrat spregledali, kaj jih čaka, ako ti hudimanski klerikalci spet dobé oblast do šole.

Kaj ne, gg. učitelji, tak list pač zasluži, da ga vsi čvrsto podpirate! Tu vsaj klasično nemščino berete, kolikor ji je namreč ponatisnjene iz Kellnerja in drugih knjig.

Naj bi si naši gg. učitelji in katehetje, ako hočejo tudi kak nemšk pedagogičen list imeti, naročili „christlich-pädagogische Blätter“ (Wien I. am Peter Nr. 9), ki res izvrstne sestavke prinašajo; izhajajo dvakrat na mesec, veljajo pa samo 2 gld.

Od Velenja, 25. aprila. (Gospod Trafenik.) dekan v Skalah, o katerem je „Slovenec“ onidan poročal, da je vzbolel in da namerava iti v Gradec iskat zdravja, se je včeraj proti poldne poslovil od nas, toda žalibog ne v imenovano stolnico štajarsko, ampak šel si je po zaslužen plačilo v večnost. Smrt ga je namreč našla še v Skalski dolini, in sicer ravno na praznik farnega zavetnika, sv. Jurija, katerega svetišče je šel lani prav lično prenovil, s pomočjo darežljivih farnikov postavivši nove oltarje.

Pogreb so določili za velikonočni ponedeljek ob četrtni uri.

Pokojnik je leta 1826 luč sveta zagledal pri sv. Florijanu blizu Rogatec. Tamošnji kraj zove se „Drevenik“: iz te besede so pa stari pismarji napravili „Trafenik“, „Drofenik“, „Trovenik“ in podobna imena.

Imenovanec je duhovnik postal 1851. l., kaplanoval je v Loki, Šoštanj, Sromljah, Gornjem-gradu in v Mariboru, župnikoval v Zabukovji 1862—64, potem do 1876 v Zgornji Poljskavi, dalje pri sv. Iliji poleg Velenja do leta 1882, zadnjič se je preselil kot župnik in dekan v sosednje Skale.

Gosp. Trafenik bil je vzoren duhovnik in toraj tudi domoljub v pravem pomenu besede. Obiskal je Rim, Napulj, Strassburg in druge znamenite kraje po domovini, med zadnjimi imenujmo grob sv. Metoda, kamor je potovate lanskega leta. Blage duše, podpiral je vse dobro, delal je pa to z besedo, s peresom (javno slovenski in deloma nemški) pak z dejanjem.

Svetila blagemu pokojniku večna luč!

Domače novice.

(Vstajenje Gospodovo) praznovalo se je po Ljubljanskih cerkvah z običajno slovesnostjo ob najlepšem jasnem vremenu po sporedu, kakor smo ga v petek objavili. Brezštevilne množice so se vdeležile povsod veličastnih procesij. Mestni odbor se je procesije vdeležil v stolni cerkvi, kjer so bili zbrani vrhovniki tukajšnjih oblastnih in uradov, in pa pri sv. Jakobu. Pač pa so ga ljudje jako pogrešali pri frančiškanih, kjer se je do letos vsako leto po nekaj mestnih odbornikov in corpore velikonočne procesije vdeleževalo. Pri šenklaški procesiji nosil je presveto R. T. premili knezoškof dr. Misija, pri sv. Jakobu mil. g. prošt dr. Jarc, po drugih farah pa dotični č. gg. župniki.

(Prenašanje sv. zakramentov) iz Šentjakobske v sv. Florijana cerkev, izvršilo se je včeraj popoldne po službi božji z veliko slovesnostjo v procesiji po ulicah sv. Florijana, in so bile v ta namen vse hiše razsvitljene.

(Velikonočni prazniki) so bili letos prav tako lepi kakor pozni, zato se jih je pa tudi mlado in staro prav iz srca radovalo. V nedeljo so se ljudje po stari navadi le bolj doma držali; na Velikonočni ponedeljek je pa vse iz mesta venkaj vrelo na kmete, kar je le zdrave noge imelo. Na vse strani Vam je neštevilnih šetalcev kar mrgolelo, kar je človek posebno dobro opazil, ako se je na grad podal.

(Častita gg. misijonarja) očeta Jezusove družbe, Klinkovström in Staré, sta se v nedeljo po dokončani pridigi svojim poslušalcem zahvalila za tolišnje zanimanje in vstrajnost ves postni čas, s katero so ju verniki poslušat hodili.

(Č. g. Bratanič,) župnik v Vitanji dobil je za nekoliko časa dopust, da si okrepi malo porušeno zdravje; nadomestoval ga bode dotle eden izmed duhovnih pomočnikov Starotržkih.

(Vabilo gospodom družbenikom c. k. kmetijske družbe Kranjske) v občni zbor v Ljubljani 26. maja 1886. (Zbor je v dvorani mestne hiše in se prične ob 9. uri dopoldne.) Program obravnavam: 1. Prvomestnik prične zborovanje. — 2. Poročilo o delovanju centralnega odbora. — 3. Predlog družbenega računa za l. 1885 in proračuna za l. 1887. (Račun in proračun dobijo gg. družbeniki še pravočasno doposlana, razpoložena sta pa v nadrobni razgled v pisarni kmetijske družbe.) — 4. Uravnanje družbenih služeb in plač družbenim uradnikom ter služabnikom. — 5. Volitev predsednika namesto gosp. Karola barona Wurzbacha, ki se je odpovedal predsedništvu. — 6. Volitev petih odbornikov v centralni odbor in sicer namesto po § 22 družbenih pravil izstopivših gg. župnika Jerič-a, cesarskega svetnika Murnik-a ter višjega davčnega nadzornika Robič-a in namesto umrlih gg. oskrbnika Brus-a ter veletrgovca Fr. Ks. Souvan-a. — 7. Poročila in predlogi centralnega odbora, med temi tudi predlog o preuredbi družbenih pravil. — 8. Poročila in predlogi podružnic. — 9. Nasveti in prosti govori posameznih družabnikov. Opomba. Podpisani odbor vabi gg. družabnike na dan občnega zbora popoldne ob 4. uri k ogledu novih nasadov na družbenem poskuševalnem vrtu.

Centralni odbor c. k. kmetijske družbe Kranjske.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1886.

Jož. Fr. Seunig,
podpredsednik.

Gustav Pirc,
tajnik.

(Prvo spomladansko veselico) napravi Šišenska čitalnica ob ugodnem vremenu v nedeljo 9. maja na Koslerjevem vrtu. Čisti dohodek je namenjen podružnici sv. Cirila in Metoda in pa pevski blagajnici.

(Bodoče leto) se bode otvorili na slovenski zemlji dve železnici, in sicer Tržaško-Herpeljska, katero že delajo, in pa Ljubljana-Kamniška, če se bo namreč bodočo spomlad delati začela.

(Že zopet) slutijo v Trstu v nekem javnem zavodu sleparijo, kakoršnim so nedavno na magistratu in v zastavljevalnici na sled prišli. No, saj se bo še marsikaj našlo, če se bode kaj pridalo gledalo.

(Iz Celja v Novo-mesto) se je, kakor nam pišejo, preselilo sedmero gimnazijcev hitro začetkom tekočega poluleta, za njimi sta pozneje prišla še dva, skupno toraj devet dijakov. To se nam naznaja v pojasnilo gledé črtice, ki smo jo onidan bili priobčili v tem obziru.

(Lepa pisanka.) Pred seboj imamo slovaško-slovenski časnik „Katolícké Noviny“. Ta list ima v svoji zadnji številki dopis, s katerim č. gosp. Josip Ščasny, dosluženi dekan in zlatomašnik, daruje deset tisoč goldinarjev v ta namen, da „Društvo svetega Vojteha“, ki je nekako podobno naši „Družbi sv. Mohora“, izda Sveto Pismo, kakor ga je na slovaško-slovenski jezik preložil znani zgodovinar in pisatelj, profesor gosp. Sasinek.

Razne reči.

— Iz Fulde se poroča: Ko se je škof dr. Kopp domu vrnil, sprejeli so ga slovesno stolni kapitel, meščanstvo in magistrat. Pri tej priliki se je izrazil v politiki, da on gleda z zaupanjem v prihodnost, kako se bodo stvari mirno razvile in ne more pri-

trditi tistim, ki pravijo, da se knez Bismark boji hudih viharjev in da zaradi tega išče miru s cerkvijo, knez Bismark čuti marveč potrebo miru brez kakih postranskih misli.

— V Srbiji se ljudstvo zmanjšuje. Beogradski dopis „Zastave“ piše: Žalostna je resnica, ali mora se priznati — v Srbiji se je narod zmanjšal premnogo. Zadnja tri leta je Srbija zgubila mnogo svojih sinov. To nesrečno istino priznal je sam Garašanin v 78. številki „Srbskih novih“. Po pravilu in postavi dolžan je minister notranjih zadev, da poišče vsakikrat pred izbiranjem od glavne državne kontrole številno stanje davkovih glav vsakega okraja in okrajnega mesta, pa po številnem stanju oznaní povsod, koliko bode poslancev volil vsaki odborni okraj. Po tej postavi voli se v Srbiji 1 poslanec na 3000 davku podvrženih glav. Veči okraji, tudi Beligrad, volijo pa po številu davku podvrženih glav. L. 1883, ko je kralj Milan šel po svetu in lično agitiral proti opoziciji, kamor je došel; narod pa je zopet slavno premagal naprednjake, in bilo je 134 poslancev v celi Srbiji. A danes je Garašanin poslal po celi Srbiji razpis in zapisnik glav davku podvrženih za volitve poslancev. Iz tega razpisa se vidi, da bode zdaj ravno 13 poslancev manj, kakor pred, a to znači, da je v Srbiji manj 52.000 meščanov, kakor pred tremi leti. Jeli to mogoče? Na nesrečo je tako! A recimo, da ni toliko, da se je le število davku podvrženih glav zmanjšalo zaradi na novo odrejenih pravil in po novi postavi o davku, a potem je zdaj zopet za polovico (26 tisoč) meščanov manj, ko je manj poslancev. Žalosten dogodek kaže, da narod srbski pojemlje. Do zdaj sta se volila po dva poslance v več volilnih okrajih, a od sedaj pa samo po jeden; do zdaj so se volili po trije poslanci v enem volitvenem okraju, zdaj pa le po dva. Po tem takem vničeno je v Srbiji najmanj 26.000 meščanov v treh letih. Kdo pa je razdal in vničil toliko narod? Nihče drugi, kakor vlada kralja Milana z Nikolajem Kristićem in Garašaninom s streljanjem, ropanjem, preganjanjem in vojsko; a nekaj je od tega števila tako revnih postalo, da ne morejo niti toliko plačati letnega davka, kolikor je potrebno po postavi, da ima meščan volilno pravico. Mala Srbija zgubila je toliko število meščanov v treh letih, namesto da bi jih toliko več pridobila.

— O bavarskem kralju Ludoviku II. se mnogo govori in piše, a dosti je napačnega med tem. — Kraljevi prihodki (civilliste) se sicer ne vjemajo z izdajki, tudi se kralj ljudem umikuje, a sicer svoje vladarske dolžnosti izvršuje tako, da razun njegovega deda Ludovika I. nikdo v poslednjem časi ni toliko delal. Mogoče, da je kralj kedaj rekell, da odstopi, a tega ne bode storil, siliti ga nihče ne more; mogoče pa, da se to zgodi, a drugače. Ludovik II. ni bil nikoli prav zdrav, neprijetnosti zadnjih dni tudi zdravja niso zboljšale. Močno se razjari, in potem postane zamišljen in nič ga ne veseli. Bolj iz tega vzroka, kakor zaradi denarja premišlujejo, kaj se ima po tem zgoditi. Prestolonaslednik mu je princ Ludovik, pol leta starejši, kakor kraljevi stričnik, oče mu je princ Leopold, a mati nadvojvodinja Avgusta Toskanska, rojen je l. 1848. Princ Ludovik ima že lastnosti, da bi bil na Bavarskem zelo priljubljen. — Vojak ni, kakor tudi sedanji kralj ne. Leta 1866 je bil pri vojni, ko je njegov oče veljeval diviziji, in je bil pri Helmstadtu ranjen. V bavarski državni svetovalnici pri komisijah pridno dela. V drugem volitvenem okraju Monakovem je kandidiral za nemški državni zbor. Narodna liberalna stranka je postavila njemu nasproti kandidata, ki je tudi prodril; odsihmal princ Ludovik na to ni več mislil ni. V bavarski državni svetovalnici je včasih v cerkvenih stvaréh glasoval drugače, kakor njegov oče in njegov mlajši brat Leopold, zet našega cesarja, za cerkvene predloge. Sicer pa pravijo, da je moder previden mož, on hoče dati državi (nemški) kar ji gre, zato pa tudi pričakuje, da ga bode priznala in varovala pri njegovih pravicah.

— Zaklad so vzdignili na dnu morja. Zaklad je bil precej velik, bilo je 90.000 lib. strlg. blizo velikih kanarskih otokov. Pred dvema letoma se je parna ladija „Alfonzo XII.“ potopila eno miljo od imenovanih otokov na jugu; bilo je 100.00 lib. strlg. namenjenih za Kubo po 5 španskih dolarjev denarja. Zavarovana je bila svota pri Lloyd, ki je tudi plačal vsoto, ko se je ladija bila potopila. Več kakor leto in dan je preteklo, kar je ležal zaklad na dnu morja, poslali so kje kapitana Stevensa s tremi potapljavci, da dobé pogreznjen zaklad. Vzdignili so devet zabojev, vsacega po 10.000 lib. strlg., desetega zaboja niso mogli dobiti. Potopljavci so delali devet mesecev. Najhujšo preglednico jim je napravljala voda, ki z močjo pritiska v taki globini. Eden potopljavcev je bil neki dle časa pod vodo, kakor je dopuščeno. Ko je zopet prišel pod mlo nebo, je ohromel na nogah. A okrepečavši se, podal se je zopet na delo. Stevens in potopljavci so sedaj v Londonu.

— Potrpežljivosti bode zmanjkalo delavcem v Decazeville. Tisti, ki so jih hujskali, se umikujejo, in skušajo se pobotati z posestniki rudnikov. Hodijo tudi v Parizu okoli ministerstva, ter zahtevajo, naj se iz službe izpusti inženir Blazy, — a kakšen krik nastane, ako se kteremu njih privržencev las skrivi. — Delavci bodo menda spregledali, da so orodje anarhistov in spoznali bodo prijatelje od lica do lica. — Iz vsega tega se pa kaže, da ima sedaj še ministerstvo vaje v rokah,

a ministri so pa pokorne sluge — denarnim velikašem.

— Mormonom je začela vlada zedinjenih držav trdo stopati na pête — zaradi mnogoženstva se studi Amerikancem do te sekte, ki je tudi vdana svojim prerokom (?), toraj pravijo, da vladi nevarna. — So pa Mormoni izvrstni, pridni delavci, ki so nerodovitne puščave okoli „Slanega jezera“ spremenili v lepe in rodovitne poljane. — Sedaj se pa ti ljudje hočejo izseliti, raje kakor da bi se podvrgli vladi in sicer mislijo sedaj na državo Nevado. V Nevadi je že sedaj kakih tisoč Mormonov. Vseh ljudi je tam 50.000. Vsa dežela je sicer puščava, a pridni Mormoni bi jo obdelali, da bi preživela še toliko in še več ljudi; Mormoni bi potem imeli v postavodajnem zboru večino, in potem bi lahko kovali zakonske postave, ki bi jih ne motile v mnogoženstvu, kongres bi pri tem ne smel nič govoriti, ker Nevada je samosvoja in samostojna država, in postava o sklepanju zakona nje stvar. Da bi kongres imel tu kaj govoriti, bi mogel dodati k zvezni vstavi popravek, a to ne gré tako lahko. — Ko bi se Mormonom to posrečilo, potem postane Nevada Mormonska država; nekaj namreč so Nevadi dali pravice „zvezne države“, ker so republikanci potrebovali več glasov v zveznem senatu.

Telegrami.

Dunaj, 27. aprila. Dvorni svetnik predsedništva v ministerskem совету g. Humer umrl je sinoči za mrtvoudom.

Dunaj, 27. aprila. Cesarjevič Rudolf in Štefaniya prišla sta dopoldne srečno semkaj. Cesarica in cesarjevičinja Marija Valerija peljali ste se zjutraj preko Dunaja v Budapešt. Cesar pripeljal se je tudi zjutraj na Dunaj.

Lvov, 27. aprila. V okrajnem mestu Lisko je v nedeljo zvečer gorelo. Požar je bil silen in je tri četrti mesta vničil.

Atene, 26. aprila. Delyannis je včeraj grofu Mouyu naznanil, da so Grki pri volji orožje odložiti. Na francoski predlog se ultimatum še ni izročil. Kamora se bo v kratkem času sklicala. Freycinetov telegram je napravil v vladnih krogih dober utis.

Atene, 27. aprila. Delyannis objavil je včeraj popoldne zastopnikom peterih velesil Freycinetov telegram in pa grški odgovor nanj, v katerem je obljubil razorožiti. Poslanci so se na to posvetovali in so zvečer Delyannisu izročili ultimatum, glaseč se tako: da se nikakor ne strinjajo z nedoločno obljubo razoroženja, temveč strogo zahtevajo, da mora Grška v teku osmih dni razorožiti, sicer bo za vse nasledke Grke odgovornost zadela. Pravijo, da ta ultimatum sedaj nima nobenega pomena več.

Tuji.

25. aprila.

Pri **Maliču:** Mirosl. Boek, profesor, z Dunaja. — P. Montanelli, mestni uradnik, s soprogo, iz Trsta. — Josip Taravne, trgovec, z družino, iz Trevice. — Avgust Buzzi, zasebnik, z bratom, iz Malborgeta.

Pri **Stonu:** Baroninja Rozalija Codelli, zasebnica, z Dunaja. — Dr. Henrik Benies, zasebnik, z Dunaja. — Janez Schneider, zasebnik, iz Gradea. — Josip Sever, profesor, iz Gradea. — Miha Cochini, s soprogo, iz Trsta. — A. pl. Ha-

yual, zasebnik, iz Reke. — Aleks. Ravnikar, c. k. sod. pristav, iz Logatec. — Mirosl. Hinke, iz Haasberga.

Pri **Južnem kolodvoru:** Edvard Alm, slikar, iz Budapešte. — Miroslav Gemeiner, dijak, iz Budapešte. — Andr. Ledl, trgovec, iz Vojnika. — Alojzij Urli, trgovec, iz Vidma.

Pri **Avstrijskem caru:** Schwarz, agent, iz Gradea. Janez Künstl, železn. uradnik, iz Knüttelfelda. — Ana Martine, vzgojevalka, iz Trsta. — Frane Martine, finančni paznik, iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
24. 7. u. zjut.	741.24	+10.0	sl. svz.	jasno	
2. u. pop.	739.96	+15.2	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	738.71	+10.0	sl. vzh.	jasno	
25. 7. u. zjut.	738.67	+10.8	sl. vzh.	jasno	
2. u. pop.	736.30	+19.6	sl. jzp.	jasno	0.00
9. u. zveč.	737.32	+13.4	sl. vzh.	jasno	

V soboto lepo in jasno; zvečer se je nebo nekoliko poočlailo. Srednja temperatura 12.2° C., za 2.1° nad navadno. V nedeljo jasno, vetra komaj za spoznanje. Srednja temperatura 14.5° C., za 4.2° nad navadno.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

27. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 40 kr
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 45 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 30 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 35 "
Akcije avstr.-ogerske banke	876 " — "
Kreditne akcije	291 " 20 "
London	126 " 05 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 01 1/2 "
Ces. cekini	5 " 93 "
Nemške marke	61 " 70 "

Naznanilo.

V zalogi podpisane bukvarne dobiva se knjiga:

Marija moja kraljica ali ŠMARNICE.

Spisal

Anton Žgur,

župnik v Loškem Potoku.

Z dovoljenjem Ljubljanskega knezo-škofijstva.

346 str.

Obseg: Marija, moja luč; moja zvezda; moje solnce; moja pesem; moje bukve; moj vrt; moja jed; moj škit; moj biser; moja beseda; moje drevo; moje veselje; moje zrkalo; moja sestra; moj studenec; moja nevesta; moja podoba; moja cvetlica; moj prstan; moje orožje; moje sidro; moje pribežališče; moje prebivališče; moja trdnjava; moj turen; moje zdravilo; moja pot; moja čudodelnica; moja srednica; moja mati; moja krona; moja kraljica. — Pridejana je sv. maša, molitve, katere naj se z mašnikom vred opravljajo po vsaki tih sv. maši, lavretanske litanijske, molitve k presvetemu Rešnjemu Telesu, k sveti Devici Materi Mariji, k svetemu Jožefu, za vse potrebe, Litanijske vseh svetnikov, molitve po litanijah, molitve h križanemu Jezusu, tri božje čednosti in sv. križev pot.

Cena letošnjim „Šmarnicam“ je ta-le:

Vezane v pol usnji . . . . . — gld. 90 kr.

„ vse v usnji . . . . . 1 " — "

„ " " " z zlato obrezo 1 " 20 "

Po pošti 10 kr. več. Kdor jih 12 skupno naroči, dobi ene za nameček.

Trarina je dobro obravnavana in prav koristna. Ker ima mične izgled in dogodbe, bode se knjiga gotovo vsakemu priljubila.

„Katoliška Bukvarna“

v Ljubljani, stolni trg šte. 6. (4)

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani se dobiva nova knjiga:

STAVBINSKI SLOGI, ZLASTI KRŠČANSKI, NJIH RAZVOJ IN KRATKA ZGODOVINA, Z DODATKOM O ZIDANJI IN POPRAVLJANJI CERKVA.

(21)

V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami.

Spisal

J. FLIS.

špiritual v knezo-škof. duhovenskem semenišču.

Vsa knjiga obsega 33 pol v četvorki in velja 6 gld. 50 kr.

Knjigo imamo tudi v sledečih ličnih in solidnih vezih: V pol platnu, z zlatotiskanim naslovom na hrbtu 7 gld. 50 kr. — V platnu, barvano obrezo, z zlatotiskanim naslovom na hrbtu in platnicah 8 gld. — V platnu, zlato obrezo, z zlatotiskanim naslovom na hrbtu in platnicah, ter pozlačenimi platnicami 9 gld.

Izdajatelj in odgovorni treditnik Josip Jerič.

Lekarna Trnkóczy-ja,

zraven rotovža v Ljubljani,

priporoča in razpošilja s poštnim povzjetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, kolike, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zaba-sanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri U. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čee se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnil sem se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, vsem spoštovanjem vdani

Franc Jug,

posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtolob, prsne in pljučne bolezni: 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno DORSCH olje, najboljšee vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoje s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoje.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila s dežle izvrše se takoj

v lekarni Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.

Za darila mladini

o raznih prilikah, pa tudi odrasčenim, posebno priporočamo naslednje spise, katerim je spisovatelj č. g. Ant. Kržič in so zdaj naša lastnina:

Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.

I. del, drugi natis 1882 str. VI, 151,
II. " " " 1885 " V, 160.
III. " prvi " 1883 " IV, 172.

Vsaki zvezek stane mehko vezan 30 kr., kart. 40 kr. krasno v platnu vezan 60 kr., vsi trije deli skupaj krasno v platnu vezani veljajo le 1 gld. 50 kr.

V posebnih sešitkih se tudi dobi:

Sv. Marije Magdalene Paciške mladostna leta.

Cena 5 kr.

(12) **Katoliška Bukvarna.**

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.